

Dannelsen og herregården i Norden

Nordisk Slots- og Herregårdssymposium 2024

19.-21. september 2024, Danmark

Call for papers. Deadline for abstracts: 12. april 2024

I september 2024 arrangeres Nordisk Slots- og Herregårdssymposium i Danmark. Hermed inviteres forslag til oplæg vedrørende temaet *Dannelsen og herregården i Norden*.

Herregårdene har gennem historien dannet rammen om elitemiljøer kendetegnet ved særlige dannelsesidealer. Middelalderens høviske kultur, renæssancens adelige dyder og kundskaber, oplysningstidens 'grand tour' gennem det kontinentale Europa og det sene 1800-tals britisk inspirerede perfekte gentleman er udtryk for disse idealers udvikling såvel som deres kontinuitet. På herregårdene var der ofte råderum til at forfølge et højt uddannelsesniveau for både mænd og kvinder, til at besøge verdens kunst- og videnscentre – og til at samle på kunst, bøger, rariteter, naturalier, sjældne planter osv. Der var tradition for opdragelse til høvisk opførelse, kompetence til at begå sig på de bonede gulve – *savoir faire* – og idealer om særlige indre kvaliteter, moral og religiøs livsførelse.

Historien om herregårdene og dannelsen er ikke begrænset til besidderne og deres familier, men berører også andre befolkningsgrupper i herregårdens univers. Herregårdene var med reformarbejde, skolebyggeri, kirkeejerskab, mm. med til at skabe rammerne om landbobefolkningens liv, herunder skole- og kirkegang. Individuel protektion bragte unge mennesker med talent gennem uddannelse og nye kunstnere frem i verden eller på ophold på herregården. Herregårdsmiljøerne i Norden var som uddannelses- og karrierested for den brede befolkning ligeledes uomgængelige. Der pågik her en konstant oplæring af specialiserede ansatte inden for herregårdshusholdningens forskellige arbejdsgrøner, og avancementsmulighederne var gode. Formaliseret uddannelse foregik for de mange elever, der i perioder opholdt sig ved herregården, f.eks. for at lære sig landvæsen eller husholdning. Sidst men ikke mindst tiltrak undervisningen af ejerfamiliernes børn (og voksne) også specialiserede undervisere til herregården, der i stor stil var arbejdsplads for privatlærere, sprogundervisere, musik- og danselærere etc., ganske ofte fra udlandet.

Dannelse repræsenterer en historie på tværs af høj og lav i herregårdens verden. Den personlige dannelse, opførelse og individets kulturelle og videnskabelige kompetencer var dog også et af denne verdens solide distinktionspunkter. Den var med til at placere f.eks. herskab og tjenestefolk i hver sin åbenlyse kategori og cementere de sociale forskelle.

De nordiske herregårdsmiljøer opfattes i almindelighed i dag vel næppe som eksklusive centre for dannelse – men historien om dem opfattes i reglen som en vigtig del af den nationale almendannelse.

Der inviteres til oplæg, der eksempelvis kan tage afsæt i emner som:

DANSK CENTER FOR
HERREGÅRDSFORSKNING

Gammel Estrup
Randersvej 2
8963 Auning
Danmark

T +45 8648 3001
F + 45 8648 3181
dch@gammelestrup.dk
www.herregaardsforskning.dk

Protector:
Hans Kongelige Højhed
Prins Joachim

Herregårdselite og (ud)dannelse

- Herregårdselite og dannelsesidealer
- Undervisning, skoler, universiteter
- Elitens rejser som dannelse og turisme
- Opdragelse og opførelse
- Køn og kompetencer

Dannelse – mellem samfund og herregård.

- Herregården som karrierevej
- Elever, specialisering og oplæring
- Dannelse og distinktion
- Protegéer
- Gods, kirke og skole

Herregården som centrum for viden, kunst og kultur.

- Herregården som eksperimentarium – reformer, udvikling, eksperimenter
- Dannelse, status og kulturel kapital
- Herregårdens samlinger
- Kunst og kunstnere på herregården
- Herregården som historisk monument

Interesserede oplægsholdere er velkomne til at indsende en kort beskrivelse (1/2 side + kort biografi) til Signe Boeskov på sb@gammelestrup.dk senest den 12. april 2024.

Oplæg bør være af ca. 20 minutters varighed med efterfølgende diskussion på 5-10 minutter. Konferencen afholdes på de nordiske sprog med mulighed for oplæg på engelsk. Besked om optagelse af oplæg gives inden 1. maj.

Seminaret afholdes på Broholm Gods, Fyn, Danmark den 19.-21. september 2024 og forventes at bestå af 1½ konferencedag og 1½ dag med ekskursioner til herregårdsmiljøer i området.

Program og oplysninger om tilmelding følger.

Spørgsmål kan rettes til:

Signe Boeskov: sb@gammelestrup.dk

Klaus Højbjerg: klh@gammelestrup.dk